

ОЦІНКА КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ ЩОДО ВИКЛАДАННЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ В ІНКЛЮЗИВНИХ КЛАСАХ

Одним з пріоритетних напрямків роботи нової української школи є професійна підтримка вчителів в інклузії. Ми розробили методику оцінки готовності студентів до викладання дисципліни “фізична культура” в інклузивних класах та перевірили на практиці її ефективність. Означена методика включала: тестові завдання для оцінки рівня теоретичної підготовки студентів, роботу зі складання анамнезу дитини, складання індивідуальної програми фізичного виховання дитини із сенсорними вадами в інклузивному середовищі. Застосування нашої методики оцінки показало, що вона дозволяє більш диференційовано і ретельно оцінити рівень готовності студентів до подальшої роботи з фізичного виховання у інклузивних класах. Рівень якість і успішність підготовки студентів експериментальної групи виявились вищими ніж у студентів контрольної.

Ключові слова: фізичне виховання, інклузія, оцінка, діти з сенсорними порушеннями.

Постановка проблеми. У сучасний період в Україні та європейському освітньому середовищі є тенденція переходу до інклузивної форми навчання дітей з особливими освітніми потребами, що відображене у діючій законодавчій базі вітчизняної освіти, що вичерпно висвітлені зокрема у роботах І. Боднар (2015), А. Колупаєвої, О. Таранченко (2015) та інших.

Такий перехід відбувається доволі стрімко, що призводить до значного загострення проблеми підготовки фахівців з фізичного виховання щодо роботи в умовах інклузивної освіти. Одним з пріоритетних напрямків роботи нової української школи (НУШ) є професійна підтримка вчителів в інклузії з опором на досвід європейських фахівців. Як зазначено у статті Ольги Головіної від 10 січня 2020 року, розташованій на офіційному сайті НУШ, наразі Україна співпрацює з Європейською агенцією з особливих потреб і інклузивної освіти (European Agency for Special Needs and Inclusive Education (EASNIE)). Одна з менеджерів EASNIE Антуола Кефалліноу зазначила: “Навчання з інклузивної освіти зазвичай у Європі проводять трьома способами:

1. “Дискретні” курси або окремі програми, що вимагають від викладачів перед початком пройти один або кілька курсів, орієнтованих на спеціальну/ інклузивну освіту. Ці курси або модулі розроблені для підтримки інклузивної практики.

2. “Інтегровані” курси, розроблені завдяки співпраці між викладачами загальноосвітніх та спеціальних навчальних закладів. В “інтегрованій” моделі педагоги та вчителі спеціальної освіти проходять деякі курси разом, і курсова робота має на меті доповнити одне одного.

3. “Об’єднані” курси – це спільна робота фахівців країн ЄС. Вони містять досвід кожної окремої країни і розраховані для початкового рівня викладачів, які будуть працювати з учнями з особливими освітніми потребами”.

Ми цілком погоджуємося із доцільністю такого розподілу і наше дослідження проводилось саме в межах роботи з підготовки початкового рівня вчителів фізичної культури на базі ВНЗ, що займаються підготовкою фахівців з фізичного виховання. З огляду на це, на нашу думку, має сенс включення у навчальний план спеціального курсу, щодо підготовки майбутніх вчителів фізичної культури до проведення уроків фізичної культури та проведення навчально-виховної роботи в інклузивних класах масових шкіл.

Аналіз досліджень і публікацій. Вивчення та узагальнення наукових джерел в галузі фізичного виховання в умовах інклузивної освіти показало, що вітчизняними науковцями висвітлені лише поодинокі аспекти цієї проблеми. В основному у роботах ми знайшли висвітлення проблем законодавчої бази, та загальних зasad інклузивної освіти в Україні (А. Колупаєва (2010, 2012), А. Поліхроніді (2016,); окремі проблеми фізичного виховання дошкільників в умовах інклузивного середовища (Н. Горопаха (2014), В. М. Пасічник, В. Р. Пасічник (2017)), пошуки раціонального поєднання, оцінка переваг та недоліків спільногоЯ і роздільного фізичного виховання дітей з особливими

освітніми потребами та їхніх однолітків (І. О. Омельяненко, (2018)); нами у 2018 році проаналізовано проблеми, що виникають під час організації фізичного виховання у інклюзивному середовищі та шляхи їх вирішення.

У зарубіжних джерелах, наприклад на сайті вже згаданої нами *EASNIE* розроблено “Профіль інклюзивних вчителів” у якому виокремили чотири основні цінності в роботі вчителів в інклюзивній освіті:

1. Цінування різноманітності учнів – різниця між учнями розглядається як ресурс та переваги для освіти.
2. Підтримка всіх учнів – викладачі мають велике очікування щодо досягнень усіх учнів.
3. Робота з іншими – співпраця та робота в команді є важливими підходами для всіх учителів.
4. Постійний персональний і професійний розвиток – викладання є навчальною діяльністю, і викладачі беруть на себе відповідальність за власне навчання протягом усього життя.

Окремо, представник *EASNIE* Антуола Кефалліноу (2020) відмітила необхідність переосмислення інклюзивних компетентностей у межах ширших навчальних умінь і навичок: “Це не повинна бути розробка “спеціальних” компетентностей для задоволення потреб конкретних учнів. Насправді спеціальна” освіта і “спеціальні” методи викладання та стратегії самі собою не виявилися достатньо відмінними від тих, які використовуються для навчання всіх учнів. Тому, замість зосереджуватись на спеціальній освіті, у викладачів слід розвивати відповідні вміння з питань інклюзивної педагогіки, навчати підходів, орієнтованих на індивідуальні потреби учнів, співпраці та вирішення практичних проблем. Це вимагає кардинальних змін у ставленні вчителів та викладачів ВНЗ до різноманітності та їхнього мислення щодо навчальної програми, педагогіки та оцінювання”.

Жодного дослідження питань оцінки підготовки кадрів до роботи в інклюзивних класах ми у доступних вітчизняних та зарубіжних літературних джерелах не знайшли.

Мета дослідження - розроблення ефективної системи оцінки готовності студентів до викладання дисципліни “фізична культура” в інклюзивних класах.

Завданнями дослідження стали створення теоретично обґрунтованої системи оцінки готовності студентів до проведення роботи з фізичного виховання в умовах інклюзивного середовища та перевірка ефективності її застосування на практиці.

Виклад основного матеріалу дослідження. У наших попередніх роботах ми висвітлювали окремі проблеми, що постають перед працюючими вчителями фізичної культури, які вже працюють в інклюзивних класах та окреслили основні напрямки такої роботи.

Наразі, ми зробили спробу вирішити проблему оцінки готовності студентів, які пройшли курс з дисципліни “Адаптивна фізична культура” на базі університету Ушинського і готовуються для проходження педагогічної практики у якості вчителя фізичної культури, у тому числі в інклюзивних класах.

У педагогічній експертизі виокремлюються такі компоненти: змістовий, організаційний, технологічний, оцінно-результативний. Для успішної оцінки готовності майбутнього учителя фізичного виховання щодо роботи з дітьми, які мають сенсорні порушення, необхідно розробити критерії оцінки рівня наявних теоретичних знань та практичних навичок на кожному етапі навчально-виховної роботи.

Вчителі, які працюють в інклюзивних класах мають чітко розуміти мету і поточні завдання фізичного виховання учнів з сенсорними вадами, що, в першу чергу, зорієнтовані на задоволення власних потреб означених дітей їх сімей. Крім того, вчителі мають усвідомлювати завдання суспільства щодо навчання і виховання дітей з психофізичними вадами.

Після визначення мети фізичного виховання конкретної дитини з вадами слуху чи зору, вчитель повинен визначити поточні завдання фізичного виховання. Тобто, він має передбачати, з якими проблемами він може зіткнутися при навчанні і вихованні конкретної дитини задля досягнення визначеної мети. Вміння бачити конкретну мету виховання дитини з сенсорними вадами є вкрай необхідним для складання плану дій щодо її досягнення, але дуже часто вчителі працюють не маючи конкретної мети, а лише намагаються дати дитині фізичне навантаження, так би мовити чимось її зайняти, тобто процес фізичного виховання є некерованим та стихійним і, внаслідок цього має дуже низьку ефективність. Наявність мети є важливою також і для самої дитини, адже її досягнення є потужним психологічним стимулом для подальшої роботи з самовдосконалення.

Поставлена мета фізичного вдосконалення веде до виникнення проблем, пов'язаних з її досягненням: низький рівень теоретичної підготовки, низький рівень фізичної підготовки, розробка методів та прийомів наочних засобів навчання (відповідних для конкретної дитини) тощо.

На наступному етапі вчитель повинен обрати адекватні шляхи подолання визначених проблем, спираючись на наявні матеріальні і інтелектуальні ресурси. Все це має бути зроблене з урахуванням існуючих специфічних перешкод, пов'язаних з наявністю вад зору і слуху у дитини. В тому числі, вчитель має володіти навичками визначення сильних та слабких боків конкретної дитини, її вподобань, здібностей та інтересів. На цьому етапі безпосередньо будеться частина індивідуальної програми розвитку дитини з фізичного виховання.

Далі наступає етап практичної реалізації програми, на якому необхідно умовою є володіння вчителем навичками організації рухової діяльності дитини з вадами психофізичного розвитку у спортивній залі та на спортивному майданчику з урахуванням багатьох особливостей уроку (тип уроку, кількість дітей, тема та інш.).

У процесі роботи з фізичного виховання учителю необхідно постійно здійснювати поточний та заключний контроль, для чого він повинен знати особливості засобів і методів відповідної оцінки з урахуванням наявних психофізичних вад у дитини.

Визначення вимог щодо діяльності учителя при роботі в інклюзивних класах дозволяє конкретизувати як зміст навчальної програми для студентів інститутів фізичного виховання за дисципліною "Адаптивна фізична культура", так і є підставою для розроблення критеріїв оцінювання компетентності вчителів фізичної культури для здійснення роботи з фізичного виховання в інклюзивних класах масових шкіл.

Оцінку рівня підготовленості для роботи в інклюзивних класах ми пропонуємо здійснювати відповідно результатів виконання тестового завдання зі складання і поетапної реалізації частини індивідуальної програми фізичного розвитку учня з вадами психофізичного розвитку (щось на зразок комп'ютерної гри у якій на початку студент проходить тестування з теоретичних основ роботи з фізичного виховання де за правильну відповідь на кожне питання заробляє визначену кількість балів, яка збільшується, або зменшується у залежності від правильності виконаних завдань; на наступному етапі студента пропонується виконати завдання з розроблення індивідуальної програми з фізичного виховання для дитини з психофізичними вадами враховуючи її індивідуальні особливості, далі вибрати засоби і методи фізичного виховання і, на заключному етапі провести оцінку ефективності реалізації розробленої програми) за наступними рівнями:

- високий — студент володіє теоретичними знаннями у галузі законодавчої бази, психофізичних особливостей дітей з різними вадами психофізичного розвитку, наявних методик роботи з фізичного виховання з дитиною, яка має вади психофізичного розвитку; творчо підходить до виконання завдань, не застосовуючи підказки, володіє методиками інтерпретації отриманих результатів і робить висновки щодо напрямків подальшої роботи;

- добрий — студент володіє теоретичним знаннями на достатньому рівні, за допомогою підказок складає програму індивідуального фізичного розвитку дитини і реалізує її на практиці та здатний оцінити результати власної роботи;

- задовільний — студент володіє окремими теоретичними знаннями, за допомогою підказок здатний виконати завдання;

- незадовільний — студент не може виконати завдання.

Розділ теоретичне тестування має містити завдання за наступними розділами:

- законодавча база інклюзивної освіти в Україні;
- особливості психофізичного розвитку дітей з сенсорними вадами;
- особливості застосування засобів фізичного виховання у залежності від виду і ступеню психофізичного порушення та віку дитини;
- методики роботи з фізичного виховання для дітей з психофізичними вадами.

Оцінка першого етапу відбувається за допомогою тестування у якому за кожну правильну відповідь студент отримує бали. При чому завдання має два рівня складності: у першому варіанті потрібно відповісти на питання самому, у другому - обрати правильну (один чи кілька пунктів) відповідь зі списку запропонованих. Завдання оцінюються у балах. Кількість балів залежить від правильності та

обраного рівня складності. Причому рівень складності студент обирає після ознайомлення з питанням на яке треба надати відповідь.

На етапі проектування індивідуальної програми на спочатку студенту пропонують скласти психофізичну характеристику конкретного учня. Для чого йому пропонують самому скласти анкету для опитування або вибрати запитання для такої анкети зі списку запропонованих (менший рівень складності). Тобто, на цьому етапі також є два рівня складності і відповідно різна кількість набраних балів. Після складання анкети, студенти обмінюються цими анкетами у випадковому порядку та відповідають на питання анкети власних колег. Результатом роботи є відповіді на анкету, відповідно якої студент має можливість скласти і представити для оцінки експерта (викладача) психолого-педагогічну характеристику умовно учня з сенсорними вадами.

Якщо студент склав на мінімальний рівень теоретичне тестування, але не може виконати наступний етап і самостійно скласти психолого-педагогічну характеристику, він не отримує балів за цей етап роботи, але бере участь у подальшому оцінюванні, отримавши психолого-педагогічну характеристику учня від викладача та у подальшому виконує роботу на підставі цієї характеристики.

Наступним етапом роботи є створення програми індивідуального фізичного розвитку для дитини у процесі уроків фізичної культури. Така програма передбачає:

- тематичний зміст;
- перелік практичних індивідуальних завдань для учня за темами;
- перелік форм роботи та окремі завдання, що учень виконує разом з усім класом;
- комплекс вправ для підвищення рівня індивідуальної фізичної підготовки;
- перелік контрольних заходів.

На останньому етапі студент, який проходить тестування складає короткий аналіз власної роботи у якому зазначає успішність виконаної роботи, підкреслює, що у цій роботі на його думку він зробив найкраще та з якими труднощами зіткнувся.

Позитивну оцінку на достатньому рівні студент отримує, навіть якщо здатний пройти тільки теоретичне тестування та скласти програму індивідуального розвитку на уроках фізичної культури.

Запропонована нами оцінка здібності студента до викладання уроків фізичної культури у інклюзивних класах є комплексною та дозволяє оцінити усі боки його підготовки та насамперед виявити напрямок для подальшого самовдосконалення у процесі подальшої роботи вчителем та у процесі підвищення кваліфікації. Крім того, сам процес тестування закладає у студента (навіть якщо він не справився з його виконанням) знання щодо послідовності роботи учителя з дитиною у інклюзивному класі, адже охоплює весь процес, від ознайомлення з теоретичними основами роботи з фізичного виховання з дітьми, які мають порушення зору і слуху.

Педагогічне дослідження запропонованої методики ми проводили базі навчально-наукового інституту фізичної культури, спорту та реабілітації ДЗ “Південноукраїнський національний педагогічний університет”. У дослідженні брали участь студенти магістратури. Означена методика була розроблена у зв'язку із необхідністю викладання кількох модулів навчальної дисципліни “Адаптивне фізичне виховання” в умовах дистанційного навчання. За означену методикою ми визначали результати засвоєння студентами модуля “фізичне виховання дітей із сенсорними порушеннями в умовах інклюзивного навчання”.

У дослідженні взяли участь 48 студентів, які були розділені на дві групи по 24 студенти. Перша складала тематичне підсумкове оцінювання за модулем у вигляді звичайної співбесіди на платформі zoom, або teams. Друга — за запропонованою і описаною нами вище методикою.

Порівняльні результати дослідження представлені у таблиці.

Оцінка готовності студентів контрольної і експериментальної груп до роботи з фізичного виховання в інклюзивних класах (%)

Група студентів	Високий	Добрий	Задовільний	Незадовільний	Успішність	Якість
Контрольна	4,17	29,7	45,8	20,8	79,2	33,3
Експериментальна	16,7	41,7	33,3	8,3	91,7	58,3

Як ми бачимо із таблиці, успішність та якість оцінки навичок студентів експериментальної групи щодо викладання фізичної культури в умовах інклузії виявилась вище, ніж у студентів контрольної.

Хочемо окремо підкреслити, що безперечною перевагою запропонованої нами методики оцінки є всебічний аналіз знань і практичних навичок у складанні індивідуальної програми фізичного виховання, що продемонстрували студенти другої групи. Бесіда з кожним студентом окремо, не дає такої можливості, адже обмежена часом, протягом якого викладач може спілкуватись зі студентом. Перевагою нашої методики є також більш диференційована та точна оцінка підготовки студента. Разом із тим, запропонований нами варіант оцінки підготовки студентів, побудований так, що під час виконання контрольних завдань відбувається навчання, адже студент отримує практичні навички зі складання індивідуальної програми розвитку для дитини із сенсорними вадами. Більше того, проведення самоаналізу, наприкінці самостійної роботи, надає можливість студенту зробити висновок, щодо недоліків власної підготовки. Натомість, звичайне опитування не дає можливості всебічно оцінити рівень теоретичної підготовки студента, і практично не дає можливості з'ясувати наявність у нього практичних навичок складання програми індивідуального розвитку.

Висновки. У процесі нашого дослідження ми розробили систему оцінки готовності студентів до викладання дисципліни “фізична культура” в інклузивних класах та перевірили на практиці її ефективність.

Практичне застосування нашої методики оцінки показало, що вона дозволяє більш диференційовано і ретельно оцінити рівень готовності студентів до подальшої роботи з фізичного виховання у інклузивних класах. У самому процесі тестування студенти експериментальної групи отримували практичні навички зі складання індивідуальної програми фізичного розвитку дитини з порушеннями сенсорного розвитку. Застосування означеної методики також дозволяє суттєво зекономити час викладача, адже на перевірку роботи витрачається значно менше часу, ніж на усне опитування студента. Якість і успішність студентів експериментальної групи виявилась вищою відповідно на 7% та 13 %, ніж у студентів контрольної. В умовах дистанційного навчання розроблена нами методика оцінки компетентності у викладанні фізичної культури в умовах інклузивного навчання дітей із сенсорними вадами є безперечно більш ефективною та зручною як для викладача, так і для студентів.

Перспективи подальших досліджень. Подальші дослідження, на наш погляд, мають бути спрямовані на розроблення методичних рекомендацій щодо взаємодії вчителя фізичної культури та помічника вчителя (наявність якого передбачена діючими законодавчими актами) на уроці фізичної культури у інклузивному класі у плані допомоги дитині під час реалізації завдань індивідуальної програми розвитку з фізичного виховання. Цей аспект передбачає забезпечення ефективної взаємодії дитини з сенсорними порушеннями з класом, під час виконання роботи у фронтальному режимі, у режимі рухливих ігор та у режимі виконання самостійних завдань.

Список використаних джерел:

1. **Боднар І. Р.** Специфічні принципи інтегративного фізичного виховання школярів // Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві: збірник наукових праць. – № 1 (29), 2015. – С. 5-9.
2. **Борисенко Л. Л.** Підвищення ефективності процесу фізичного виховання в умовах інклузивної освіти // Надання освіти з особливими потребами в умовах інклузивного освітнього простору: Збірник матеріалів регіональної науково-практичної конференції. – Лисичанськ: ВП ЛПК ЛНУ: Лисичанськ: ТОВ „КИТ – Л”, 2015. – С. 23-26.
3. **Головіна О.** Професійна підтримка вчителів в інклузії: європейський досвід — Сайт НУШ. - 10.01.2020 р. - <https://nus.org.ua/articles/profesijna-pidtrymka-vchyteliv-v-inklyuziyi-yevropejskyj-dosvid/>
4. **Горопаха Н. М.** Фізичне виховання дошкільників та молодших школярів у контексті інклузивної освіти: проблеми наступності та перспективності. Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти. 2014. Вип. 10. С. 11–15.
5. **Колупаєва А. А., Таранченко О. М.** Педагогічні технології інклузивного навчання: навч.-метод. посіб. – Київ: АТОПОЛ, 2015. – 136 с.
6. **Омельяненко І. О.** Дидактичне забезпечення фізичного виховання школярів у гетерогенних групах в умовах інклузивної освіти / І. О. Омельяненко // Збірник наукових праць Хмельницького інституту соціальних технологій Університету "Україна". - 2018. - № 1. - С. 91-94. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Znpkhist_2018_1_22
7. **Пасічник В. М., Пасічник В. Р.** Проблеми реалізації інклузивного фізичного виховання дітей дошкільного віку: матеріали XVII Міжнародної науково-практичної конференції „Фізична культура, спорт та здоров'я”, (Харків, 7-8 грудня 2017 р.), 2017. – С. 80-83.

Reference

1. Bodnar I.R. (2015), Specyfichni pryncypy integratyvnogo fizichnogo vykhovannya shkolyariv [Specific principles of integrative physical education of schoolchildren]. Fizichne vykhovannya. Physical education, sports and culture of health in modern society: a collection of scientific papers. Vol. 1 (29), pp. 5-9.
2. Borisenko L.L. (2015), Pidvyschenna efektyvnosti procesy fizichnogo vykhovannya v umovax inkluzivnoi osvity [Improving the efficiency of the process of physical education in an inclusive education]. Providing education with special needs in an inclusive educational space: Proceedings of the regional scientific-practical conference. Lysychansk, pp.23-26.
3. Golovina O. (2020), Profesiina pidtrymka vchiteliv v inkluzii: evropeislis dosvid. [Professional support of teachers in inclusion: European experience]. <https://nus.org.ua/articles/profesijna-pidtrymka-vchyteliv-v-inklyuziyi-yevropejskyj-dosvid/>.
4. Goropakha N.M. (2014), Fizy'chne vy'khovannya doshkil'ny'kiv ta molodshy'x shkolyariv u konteksti inklyuzy'vnoyi osvity': problemy' nastupnosti ta perspektiv'vnosti. Onovlennya zmistu, form ta metodiv navchannya i vy'khovannya v zakladax osvity'. [Physical education of preschoolers and primary school children in the context of inclusive education: problems of continuity and prospects. Update the content, forms and methods of teaching and education in educational institutions]. Vol. 10, pp. 11-15.
5. Kolupaeva A.A., Taranchenko O.M. (2015), Pedagogichni texnologiyi inklyuzy'vnogo navchannya: navch.-metod. posib. [Pedagogical technologies of inclusive education: teaching method. way]. Kyiv: ATOPOL, 136 p.
6. Omelyanenko I.O.(2018), D'y dakty'chne zabezpechennya fizy'chnogo vy'khovannya shkolyariv u heterogeny'x grupax v umovax inklyuzy'vnoyi osvity' [Didactic support of physical education of schoolchildren in heterogeneous groups in terms of inclusive education]. Collection of scientific works of Khmelnytsky Institute of Social Technologies of the University "Ukraine", Vol.1, pp. 91-94. - http://nbuv.gov.ua/UJRN/Znpkhist_2018_1_22.
7. Pasichnyk V.M., Pasichnyk V.R. (2017), Problemy' realizaciyi inklyuzy'vnogo fizy'chnogo vy'khovannya ditej doshkil'nogo viku: materialy' XVII Mizhnarodnoi naukovo-prakty'chnoi konferenciyi „Fizy'chna kul'tura, sport ta zdorov'ya” [Problems of implementation of inclusive physical education of preschool children: materials of the XVII International scientific-practical conference "Physical culture, sports and health"]. Kharkiv, pp. 80-83.

Форостян О. І. Оценка компетентности студентов в преподавании физической культуры в инклюзивных классах. Одним из приоритетных направлений работы новой украинской школы является профессиональная поддержка учителей в инклюзии. В статье представлена разработанная нами методика оценки готовности студентов к преподаванию дисциплины "физическая культура" в инклюзивных классах и результаты проверки на практике ее эффективности. Данная система включает: тестовые задания для оценки уровня теоретической подготовки студентов, работу по составлению анамнеза ребенка, составление индивидуальной программы физического воспитания ребенка с сенсорными нарушениями в инклюзивном среде. Практическое применение нашей методики оценки показало, что она позволяет более дифференцированно и тщательно оценить уровень готовности студентов к дальнейшей работе по физическому воспитанию в инклюзивных классах. В процессе применения на практике нашей методики студенты экспериментальной группы получали практические навыки по составлению индивидуальной программы физического развития ребенка с нарушениями сенсорного развития. Качество и успешность подготовки студентов экспериментальной группы оказались выше, чем у студентов контрольной. Применение указанной методики также позволяет существенно экономить время преподавателя и может с успехом применяться в условиях дистанционного обучения.

Ключевые слова: физическое воспитание, инклюзия, оценка, дети с сенсорными нарушениями.

Forostan O. I. Assessment of the competence of students in teaching physical education in inclusive classes.

One of the priority areas of work for the new Ukrainian school is professional support for teachers in inclusion. The article presents the methodology for assessing the readiness of students to teach the discipline "physical culture" in inclusive classes, developed by us, and results its effectiveness in practice. This methodology include: test tasks for assessing the level of theoretical training of students, work on drawing up a child's history, drawing up an individual program of physical education for a child with sensory impairments in an inclusive environment. The practical application of our assessment methodology has shown that it allows a more differentiated and thorough assessment of the level of students' readiness for further work in physical education in inclusive classes. Our proposed assessment of the student's ability to teach physical education lessons in inclusive classes is comprehensive and allows us to assess all aspects of its preparation and, above all, identify areas for further self-improvement in the process of further work by teachers and in the process of professional development. The level of quality and success of training students in the experimental group turned out to be higher than that of students in the control group. In the process of testing, the students of the experimental group received practical skills in drawing up an individual program for the physical development of a child with sensory development disorders. The use of this methodology also allows you to significantly save the teacher's time and it can be used in distance learning.

Key words: physical education, inclusion, assessment, children with sensory impairments.